Dosarul nr. 4r-215/24 Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani
4-23118194-02-4r-18012024 Judecător: Cristina Cheptea

D E C I Z I E
În numele Legii

19 martie 2024 mun. Chișinău
Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele ședinței de judecată Silvia Cecan
Judecători Liubovi Brînza și Ecaterina Palanciuc

judecând, fără participarea părţilor, în ordine de recurs, recursul declarat de avocatul, Iulian Pascari, în interesele contravenientului, Lungu Chiril, împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 decembrie 2023, prin care a fost respinsă ca fiind tardivă contestaţia depusă de Lungu Chiril împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI 06 021976 din 15 iulie 2023 şi a deciziei de sancţionare din aceeaşi dată, întocmit de agentul constatator Andrian Patraşcu din cadrul DP Chişinău în baza art. 242 alin. (2) Cod contravenţional,

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanţă: 15.08.2023 - 22.12.2023;
Instanţa de recurs: 18.01.2024 – 19.03.2024.
Procedura de citare a fost legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar și argumentelor invocate, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

A C O N S T A T A T :

La 7 august 2023, Chiril Lungu a depus contestaţie împotriva procesului-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI 06 021976 din 15 iulie 2023 şi a deciziei de sancţionare din aceeaşi dată, emisă de agentul constatator, Patraşcu Andrian, din cadrul DP Chişinău, prin care a solicitat admiterea acesteia şi anularea deciziei prin care a fost sancţionat în baza art. 242 alin. 2 Cod Contravenţional, pe motivul inexistenţei faptei reţinută în acţiunile sale.

Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 22 decembrie 2023, a fost respinsă contestaţia depusă de Lungu Chiril împotriva procesului-

verbal cu privire la contravenţie Seria MAI 06 021976 din 15 iulie 2023 şi a deciziei de sancţionare din aceeaşi dată, întocmit de agentul constatator, Andrian Patraşcu, din cadrul DP Chişinău în baza art. 242 alin. 2 Cod Contravenţional, ca depusă tardiv.

Hotărîrea nominalizată a fost atacată cu recurs de către avocatul, Iulian Pascari, în interesele contravenientului, Lungu Chiril, prin care solicită admiterea recursului, casarea hotărîrii judecătoriei Chisinau, sediul Buiucani din 22.12.2023, cu încetarea procesului contravenţional în privinţa lui Lungu Chirii.

În motivarea recursului invocă recurentul că prin scrisoarea din 19.07.2023 emisă de DP Chişinău, a fost expediat procesul verbal cu privire la contravenţie, şi decizia cu privire la sancţionarea lui Lungu Chirii din 15.07.2023 (procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria MAI 06 021976 din 15 iulie 2023). Acest plic a fost primit de către Lungu Chirii la data 20 iulie 2023 (fapt confirmat prin extras de la Poşta Moldovei).

Conform procedurii, termenul limită de contestare a acestui proces verbal şi a deciziei agentului constatator este 4 august 2023 (*luna iulie este de 31 zile, astfel 10 zile + 4 zile din luna august*).

La data 04 august 2023, de către Lungu Chiril a fost depusă contestaţia asupra procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria MAI 06 021976 din 15 iulie 2023, fapt confirmat prin bonul de expediere poştal (chitanţa) şi extrasul de la Poşta Moldovei, deci, termenul limită 4 august 2023 nu a fost omis (trimiterea poştală DS8001239545AR)

Lungu Chirii s-a încadrat în termenul de 15 zile, termen de contestare a procesului verbal contravenţional.

Conform extrasului de la Poşta Moldovei, trimiterea poştală DS8001239545AR. adică contestaţia depusă de către Lungu Chirii, a fost recepţionată de către DP Chişinău la data de 06 august 2023 şi înregistrat în registru la data 07 august 2023, termenul la care a făcut instanţa de fond la respingerea contestaţiei şi neexaminării în fond.

Partea recurentă a susținut că, Lungu Chirii nu se face vinovat că contestaţia sa, a fost înregistrată în cancelaria DP la data 07 august, şi fiind unicul argument de respingerea contestaţiei depuse. Mai mult ca atît, ultima citare a fost pentru data de 11 iulie 2023, iar citarea pentru data de 15 iulie 2023 - data întocmirii procesului verbal, nu a fost.

Partea recurentă a afirmat că, agentul constatator nu a prezentat probe pertinente care ar demonstra că făptuitorul a comis contravenţia imputată. În acest context, agentul constatator a întocmit procesul - verbal cu privire la contravenţie doar în baza propriilor presupuneri, alte probe nu au fost prezentate pentru a demonstra vinovăţia contravenientului.

În consecinţă, întocmirea unui act care nu întruneşte cerinţele de

legalitate prevăzute imperativ de lege - anexarea şi descrierea probatoriului, duce la încetarea procesului contravenţional.

În conform art.471 alin.(1) alin.(1) Cod Contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod Contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referință, la cererea de recurs, însă careva referințe nu au fost depuse.

Examinând materialele cauzei contravenționale în raport cu argumentele invocate în recurs, Colegiul Penal constată că recursul urmează a fi admis, conform prevederilor art.473 alin. (1) pct.2 lit. c) din Codul contravențional, cu casarea în totalitate a hotărârii atacate și cu dispunerea rejudecării cauzei în primă instanță.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod contravențional, *după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător*.

În temeiul prevederilor art.462 alin. (1) din Codul contravențional, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.*

Cu titlu de principiu, instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

În conformitate cu art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sunt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sunt în drept să conteste*

*decizia emisă asupra cauzei contravenţionale**. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părţile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenţionale, de la data înmânării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447[1] alin. (8).***

Iar, conform alin. (4) al aceluiași articol, „*contestația împotriva deciziei emise asupra cauzei contravenționale se depune la autoritatea din care face parte agentul constatator, conform competenţei teritoriale, care a examinat cauza. În cel mult 5 zile lucrătoare de la data depunerii, agentul constatator expediază contestația şi dosarul cauzei contravenționale în instanța de judecată competentă*".

La caz, instanța de recurs constată că, la data de 15 iulie 2023, agentul constatator, Patraşcu Andrian, din cadrul DP Chișinău, a întocmit procesul – verbal cu privire la contravenție seria/nr. MAI 06 021976 din 15 iulie 2023 și a emis asupra cauzei contravenționale decizia de sancţionare din aceeaşi dată, prin care cet. Lungu Chiril a fost recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzută la art. 242 alin. (2) din Codul contravențional, fiind sancționat cu amnedă în mărime de 30 unități convenționale și 6 puncte de penalizare.

Analizând procesul – verbal cu privire la contravenție, se atestă că, acesta a fost întocmit în lipsa cet. Lungu Chiril, or, la rubrica nr. 14 „Procesul – verbal a fost încheiat în", este indicat – *absența cet. Lungu Chiril*. La fel, procesul – verbal este semnat de martorul, Macovei Vasile, care confirmă absența contravenientului la întocmirea procesului verbal.

Potrivit art. 447[1] alin. (8) din Codul contravențional, „***În termen de cel mult 3 zile de la data emiterii deciziei, copiile de pe aceasta se remit părţilor care nu au fost prezente la examinarea cauzei contravenţionale şi, la cerere, celor prezente, faptul expedierii consemnîndu-se în dosar***".

Cercetând circumstanțele cauzei în raport cu prevederile legale citate, instanţa de recurs constată că instanța de fond a examinat superficial cazul şi pripit a adoptat soluția de respingere a contestației ca tardivă, or, procesul-verbal cu privire la contravenţie seria/nr. MAI 06 021976 din 15 iulie 2023 şi decizia de sancţionare a fost întocmit în lipsa lui Chiril Lungu la ***15 iulie 2023***, fiindu-i expediată copia procesului-verbal cu privire la contravenţie prin intermediul oficiului poştal la 19 iulie 2023 (f.d. 6), contravenientul recepţionând-o la ***20 iulie 2023*** (f.d. 7).

Iar, la data ***04 august 2023***, de către Lungu Chiril a fost depusă contestaţie asupra procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria MAI 06 021976 din 15 iulie 2023, fapt confirmat prin bonul de expediere poştal (chitanţa) şi extrasul de la Poşta Moldovei, deci, termenul limită 4 august 2023 nu a fost omis (trimiterea poştală DS8001239545AR) (f.d 66, 67).

Totodată, conform extrasului de la Poşta Moldovei, trimiterea poştală DS8001239545AR. adică contestaţia depusă de către Lungu Chirii, a fost recepţionată de către DP Chişinău la data de 06 august 2023.

Astfel, Colegiul penal lecturând textul hotărârii recurate, în raport cu circumstanțele faptice stabilite mai sus și ținând cont de prevederile legale aplicabile în speță, reține că instanța de fond în mod eronat a concluzionat că contestația a fost depusă cu omiterea termenului termenului de 15 zile prevăzut la art. 448 alin. (1) din Codul contravenţional.

Astfel, sub aspectul naturii juridice, termenul de contestare este un termen procedural, legal și imperativ, astfel încât nerespectarea sa atrage decăderea din exercițiul dreptului procesual de a ataca procesul – verbal cu privire la contravenție și decizia de sancționare.

Potrivit art. 374 alin. (3) din Codul contravențional, „*procesul contravenţional se desfăşoară pe principii generale de drept contravenţional, în temeiul Constituţiei, al prezentului cod, al Codului de procedură penală, precum şi al normelor dreptului internaţional şi ale tratatelor internaţionale cu privire la drepturile şi libertăţile fundamentale ale omului la care Republica Moldova este parte*".

Conform art. 231 din Codul de procedură penală, „*Termenele stabilite de prezentul cod se calculează pe ore, zile, luni şi ani. La calcularea termenelor procedurale se porneşte de la ora, ziua, luna şi anul indicate în actul care a provocat curgerea termenului, afară de cazurile în care legea dispune altfel. La calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlineşte. Termenele calculate pe luni sau pe ani expiră la sfîrşitul zilei respective a ultimei luni sau la sfîrşitul zilei şi lunii respective din ultimul an. Dacă această zi cade într-o lună ce nu are zi corespunzătoare, termenul expiră în ultima zi a acestei luni. Dacă ultima zi a unui termen cade într-o zi nelucrătoare, termenul expiră la sfîrşitul primei zile lucrătoare care urmează*".

În conformitate cu art. 232 din Codul de procedură penală, „*actul depus în cadrul termenului prevăzut de lege la administraţia locului de detenţie, la unitatea militară, la administraţia instituţiei medicale sau* ***la oficiul poştal prin scrisoare recomandată*** *este considerat ca făcut în termen. Înregistrarea sau confirmarea făcută de către administraţia locului de detenţie, a unităţii militare sau a instituţiei medicale pe actul depus****, precum şi recipisa oficiului poştal despre actul primit pe actul depus****, servesc drept dovadă a datei depunerii actului*".

Deci, în speță, instanța de recurs a constatat cu certitudine faptul, că procesul-verbal cu privire la contravenție a fost recepționat de Lungu Chiril la ***20 iulie 2023***, iar contestația a fost depusă în a 15-a zi, prin intermediul

oficiului poștal, cu respectarea prevederilor art. 448 alin. (1) din Codul contravențional, astfel încât petiționarul nu a omis termenul de contestare a procesului-verbal menționat mai sus, or, termenul limită a fost data de ***4 august 2023***, inclusiv.

Astfel, Colegiul penal remarcă că, prima instanţă pripit a ajuns la concluzia de respingere a contestației ca fiind tardivă, fără a verifica argumentele contravenientului.

Procedând în asemenea mod, instanța de fond n-a acordat deplină eficiență prevederilor legale astfel, la judecarea cauzei, se constată erori judiciare. Aceste erori judiciare se exprimă prin modul de cercetare şi apreciere a probelor prezentate de părţi, de gradul de percepție și analiză a materialului cauzei raportat la conținutul normativ pe care se bazează cererea, astfel nemotivarea hotărârii, prin prisma practicii CEDO se echivalează cu neexaminarea fondului cauzei.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța care a examinat fondul nu a efectuat, prin ce au fost încălcate normele dreptului procedural şi dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate.

Astfel, pornind de la respectarea dreptului la un proces echitabil, care include și dreptul de acces la justiție, garantat de art. 6 § 1 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 al Constituției Republicii Moldova și art. 381 din Codul contravențional, precum și dreptul la un remediu efectiv conform art. 13 CEDO, ținând cont de faptul că, Chiril Lungu a depus contestația sa în termenul prevăzut de Lege, precum și reieșind din faptul că erorile admise de către instanța de fond, nu pot fi corectate de către instanța de recurs, Colegiul penal va dispune rejudecarea cauzei în aceeași instanță într-un alt complet de judecată.

La o nouă examinare, instanța de fond urmează să țină cont de cele enunțate mai sus și să emită o hotărâre legală, întemeiată și motivată, în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. art. 473 alin.(1) pct.2) lit. c), 474 din Codul contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,–

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de avocatul, Iulian Pascari, în interesele recurentului, Lungu Chiril.

Se casează integral hotărârea Judecătoriei Chişinău, sediul Buiucani din 22 decembrie 2023, adoptată în cauza contravenţională în privinţa lui Lungu Chiril, în comiterea contravenţiei prevăzută de art. 242 alin. (2) din Codul

contravenţional, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceiaşi instanţă, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței	Silvia Cecan
Judecător	Liubovi Brînza
Judecător	Ecaterina Palanciuc